

Spacer pierwszy

AHOJ, PRZYGODO!

Długość trasy: 2,7 km

Jeśli wybraliście ten spacer, to znaczy, że kochacie morze i statki. Doskonale! Zaczniemy zatem na wyspie Grodzkiej. Miejska Strefa Letnia, bo tak nazywa się plaża, pozwoli Wam nie tylko na budowę zamków z piasku i odpoczynek na leżakach, ale też podziwianie wyjątkowego widoku na miasto. Czujecie się trochę, jak byście byli nad morzem? Słusznie! Oficjalnie wyspę otaczają wody morskie. A wiecie może, gdzie morze się kończy? Jeśli nie, dowiecie się w dalszej części wycieczki!

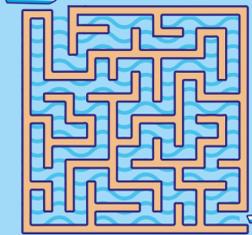

START

..... Ciekawostka .....
Gdyby Szczecin był tortem podzielonym na 4 kawałki, to jeden z nich zniknąłby pod wodą. Ponad 1/4 powierzchni jeziora Dąbie, dawnego największego jeziora w Polsce, które znajduje się w granicach miasta.

Z Wyspy Grodzkiej przejdźcie mostem zwodzonym na kolejną wyspę – Łasztownię. Jej nazwa pochodzi od słowa „łaszt” oznaczającego dawniej jednostkę objętości towaru ładowanego na statki. Tak jak my w sklepie do koszyka wkładamy np. litr soku, tak na statek ładowano łaszt zboża, czyli ponad 3000 litrów! Wróćmy do wysp. W pobliżu znajdziecie także Bielawę, Gryfię czy Ostrow Grabowski, a w całym Szczecinie jest ich o wiele więcej. Ciekawe, na ilu piraci zakopali skarby...

WZWIĄŻcie: ZNAJDUJ DROGĘ, KTÓRĄ WSPĘLNIEZĄ Z MARIUSZEM.

LEGENDA
Podczas jednego z rejsów do Afryki rybak spróbował potrawy czop-czop, składającej się z rybi i ryżu z przyprawami. Wtedy wpadł na pomysł, aby wykorzystać białą i wycisnionych białych do mrożenia miesza z rybą afrykańskimi. Zmieszano je z ryżem, pomidorami i ostrą papryką pima. Taka sałatka rybną pakowana w konserwy nazywana została Paprykarzem Szczecińskim. W swojej wieloletniej historii była eksportowana aż do 32 krajów.

Z daleka już przyciągają uwagę zabytkowe Dźwigozaury, które dzięki kolorowej iluminacji o zmierzchu zaczynają swój „światły taniec”. Takie portowe żurawie wkładają lub wypakowywały towary ze statków. W porcie znajdziecie wiele wciąż działających dźwigów w najróżniejszych kształtach konstrukcji. Najlepiej wypatrywać je z wody, bo nabrzeża to naturalne środowisko tych stworzeń.

Przy brzegu idziemy miejskimi bulwarami, które w 2018 roku wybrano najlepszą przestrzenią publiczną w Polsce. Przechodząc pod Trasą Zamkową, mijamy granicę – to właśnie tu kończy się morze! Chociaż do otwartego morza w linii prostej mamy aż 65 km, to wzdłuż tej wspaniałej w górę trasy, przebiega na wodzie granica kończąca śródlądowe wody morskie. Rzeka, wzdłuż której idziemy, to Odra – druga co do długości rzeka w Polsce, która ma wiele odnóg – tu jest Odra Zachodnia. Różnych jej odnóg, potoków i rzek mamy w Szczecinie jeszcze ponad 20. Po drugiej stronie rzeki do zejść pozostaje starówka, nad którą góruje wyższe Z Zamkiem Książąt Pomorskich oraz wysooko wieża katedry.

Widoczny już z daleka stojący na nabrzeżu biały maszt Maciejewicza pochodzi z dawnego statku parowego, nazwanego na cześć słynnego Kapitana Kapitanów, pierwszego komendanta zagłowca Dar Pomorza i organizatora morskiej szkoły w Szczecinie – Konstantego Maciejewicza.

WZWIĄŻcie: ZNAJDUJcie NA WYSPIE RAMKĘ VISIT SZCZECIN I ZRODŁICE SOBIE PAMIĄTKOWE ZDJĘCIA NA TLE PANORAMY SZCZECINA.

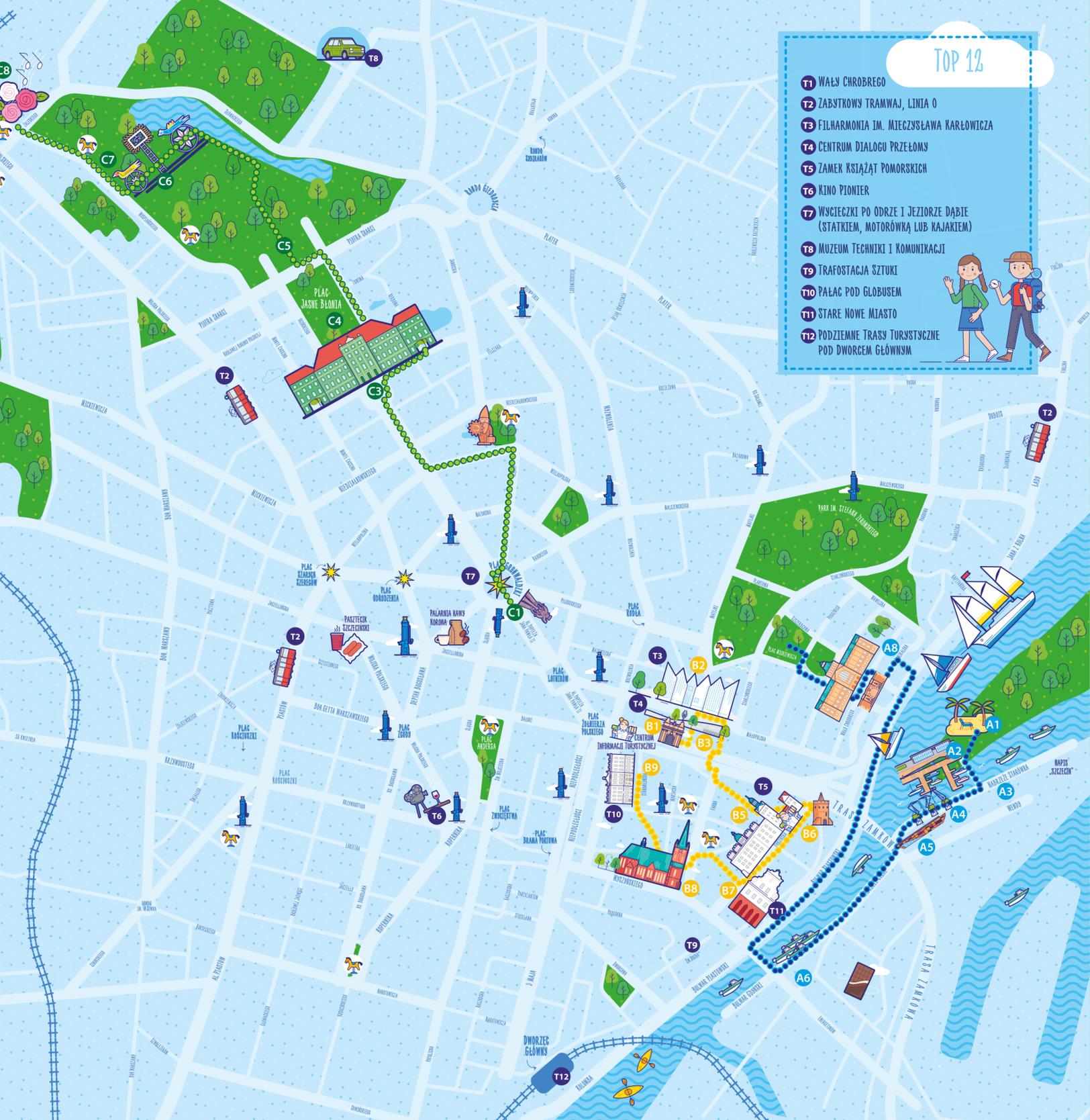
Idąc mostem przechodzicie przez marinę, czyli taki wodny parking dla jachtów i łodzi. Spójrzcie w drugą stronę – widziecie ogromny betonowy wieżowiec? To elevator, czyli wielki magazyn zboża nad samą wodą. Nieco bliżej znajduje się podobny budynek. To Chłodnia Szczecińska, będąca gigantyczną lodówką.

Podążając do napisu SZCZECIN i zrobić pamiątkową fotkę. Widzicie zabytkowy budynek z czerwonej cegły naprzeciwko? To Centrum Kultury Euroregionu Stara Rzeźnia. Wewnątrz możecie spotkać figurki Syrenki Szczecińska oraz zaznaczoną Linie Hakena, tj. os kompozycyjną Wałów Chrobrego, zwaną przed wojną Tarasami Hakena. Z tyłu budynku znajduje się Plac Gryfów, związany z przedsiębiorstwem połowów dalekomorskich Gryf. To właśnie ta firma rozpoczęła produkcję jednego ze smaków Szczecińska – paprykarza.

Skoro już dotarliście do Szczecina, koniecznie spróbujcie tego delikatnego dostępnego w lokalnych restauracjach. Obok odnajdziecie pełen ciekawostek Skwer Kapitanów, na którym możecie poznać zyciorys dowódców, czy pierwszą kobietę kapitan w historii. Tu również możecie dowiedzieć się, kim byli flisy.

Tuż obok Dźwigozaurów stoi gmach przypominający kadłub statku. To Morskie Centrum Nauki pełne doświadczalni, eksperymentów i multimedialnych atrakcji. Wewnątrz znajdziecie planetarium a na szczycie – taras z pięknym widokiem na miasto.

Przypominający zamek gmach Izby Celnej powstał na początku XX w., w miejscu wcześniejszej siedziby. Wśród rzędów na elewacji znajdziecie nad naryżnymi oknami pierwszego piętra przedstawicieli czterech stron świata, symbolizujących globalny zasięg żegluga: Indiantina, Azjaty, Afrykanina i Europejczyka.

- TOP 12**
- T1 WAŁY CHROBREGO
  - T2 ZABYTKOWY TRAMWAJ, LINIA 0
  - T3 FILHARMONIA IM. MIECZYSLAWA KARŁOWICZA
  - T4 CENTRUM DIALOGU PRZEŁOMY
  - T5 ZAMEK KSIĄŻĄT POMORSKICH
  - T6 KINO PIONIER
  - T7 WYCIEŻKI PO ODRE I JEZIORZE DĄBIE (STATKIEM, MOTORÓWKĄ LUB JAKIEM)
  - T8 MUZEUM TECHNIKI I KOMUNIKACJI
  - T9 TRAFOSTACJA SZTUKI
  - T10 PAŁAC POD GLOBUSEM
  - T11 STARE NOWE MIASTO
  - T12 PODZIEMNE TRASY TURYSTYCZNE POD DWORCEM GŁÓWNYM

WITAJCIE W SZCZECINIE!

Przed Wami fantastyczna przygoda pełna legend, tajemnic i zagadek. Z naszym przewodnikiem przekonacie się, że zwiedzanie to super zabawa pełna wyjątkowych odkryć! Na mapie zaznaczymy największe atrakcje Grodu Gryfa a także miejsca, w których możecie miło spędzić czas z całą rodziną.

..... Ciekawostka .....
Szczecin nazywany jest Grodem Gryfa. W herbie miasta znajduje się głowa legendarnego skrzydlatego stworzenia ze złotą koroną na głowie. W mieście znajdziecie ich wiele. Między innymi na zabytkowych pompkach, na których gryfy sąsiadują ze smokami i rybarzami.

By poznanie Szczecina było prostsze, przygotowaliśmy dla Was 3 trasy, z którymi przeniesiecie się do bajkowych światów żeglarzy, rycerzy czy odkrywców. Możecie wybrać jedną z tras lub przemierzyć je wszystkie. Warto spróbować!

AHOJ, PRZYGODO!

DAWNO TEMU NA ZAMKU

NA SZLAKU ODKRYWCÓW

Dla najbardziej wytrwałych podróżników przygotowaliśmy niespodziankę! Po rozwiązaniu wszystkich zagadek odwiedźcie Centrum Informacji Turystycznej w Alei Kwiatowej, by otrzymać Dyplom Odkrywczy Szczecina. Gotowi? Ruszamy!

DYPLOM ODKRYWCY SZCZECINA

KONIEC

Na skraju Parku Żeromskiego znajdziecie plac zabaw dla dzieci. Plac zabaw oznaczyliśmy na mapie symbolem:

Za gmachem Muzeum Narodowego na placu stoi pomnik poety Adama Mickiewicza, a za nim rozciąga się park Stefana Żeromskiego. Przy parku znajduje się cerkiew prawdopodobnie Waszego ulubionego spośród świętych – Mikołaja. Czy wiecie, że jest on patronem żeglarzy i kupców? To właśnie dlatego jego imieniem od dawien dawna nazywane są świątynie w miastach portowych.

WZWIĄŻcie: JAKĄ NAZWĘ MA WJEWÓDZTWO, KTÓREGO STOLICĄ JEST SZCZECIN?

Wieża Urzędu Wojewódzkiego ma na wierzchołku marmurową trzymającego chorągiew z orłem. Swąą drugą ręką trzyma rzymski naczynie kolibry. Szczęśliwy kolibry jest wykonany na wzór bośniackiego grzeszaka statku. W hoku urzędu możecie zobaczyć makietę – miniaturkę tego budynku pomniejszonego aż do skrajności. Można tu również umówić się na spacer z przewodnikiem.

..... Ciekawostka .....
W tym muzeum znajduje się największa w Europie kolekcja kopii antycznych posągów. Jest także wystawa o Afryce, gdzie możecie zobaczyć afrykańską wioskę.

WZWIĄŻcie: ZNAJDUJcie NA BUDYNKU AKADEMII MORSKIEJ WZRZEŚCIONĄ SOWĘ I KOGUTA.

Spójrzcie w lewo na dwa gmachy Akademii Morskiej. Pierwszy z nich ma na dachu ciekawe urządzenie. To radary pozwalające uczyć się nawigowania prawdziwym statkiem. Studium tu przysię oferowacie statków. W Akademii jest także prawdziwe planetarium, do którego można umówić wejście.

Na samym środku głównego tarasu stoi ciekawa postać: pół koń, pół człowiek... To centaury sytujący się z Herkulesem.

Wyżej, przy wejściu do Muzeum Narodowego, zobaczycie cztery rzeźbione medaliony. Jeden przedstawia piramidę i Sfinksa z kultury egipskiej; drugi Partenon symbolizujący sztukę grecką i rzymską; trzeci gotycką katedrę w Kolonii, a ostatni renesansową Bazylikę św. Piotra w Rzymie. Jest to przedstawienie pomysłu założycieli muzeum, chcących zbierać tu przykłady kultury stworzonej przez człowieka od dawniej. Z wiewy muzeum roztacza się rozległa panorama – warto pokonać schody na jej szczyt.

LEGENDA MARE DAMBIENSI

Około 1949/50 roku utarła się ciekawa legenda o czwartym największym jeziorze Polski – Jeziorze Dąbie, nazwanym w niej Mare Dambienis. Wizualizacją jej najpierw znalazła się w kronice szczecińskiego oddziału Akademickiego Związku Morskiego. Żeglując w tamtych latach akademicka brata Szczecińska nie mogła wpływać ani na Zalew Szczeciński ani na tor wodny rzeki Odry, bo przecież granica państwa tuż tuż... Wszystkich kontrolowały Wojska Obrony Pogranicza. Stąd też akwen jeziora stał się silną rzeźną całym światem dla żeglarzy. Marząc o wolności i dalekich podróżach stworzyli swą wyobraźnią odniesienia do różnych miejsc globu. Nanieśli go na specjalnie opracowaną mapę. Teraz oparta na tamtej mapie mozaika jest odzobą Alei Żeglarzy. Znajdziemy na niej m.in. Ziemię Umbrigi, Morze Sargassów z Trójkątem Bermudzkim, Piąsą Wyspę nawiązującą do ornitologicznej działalności Paula Robiena, Meduzostan, Przylądek Czerwych Szkieletów z siedliskiem piratów oraz Przylądek Białego Słońca i inne tajemnicze nazwy. Taki świat przyspół czekał na wodniaków na Mare Dąbskim, a wśród żeglarzy był jeden wyjątkowy – ten o imieniu Umbriga, który przetrwał do historii szczecińskiego żeglarstwa. Nie był to zwykły kot, mówiono o nim kot żeglarz. Pennego razu szedł i pokład na wyspie bębina i już nie powrócił. Mimo poszukiwań nie udało się go już odnaleźć. Wielu nadal jest przekonanych, że jego potomkowie żyją na tej wyspie do dziś. O Umbrigrze śpiewa się szanty, opowiada bajki, jego imię nosi też jacht oraz nagroda dla młodych żeglarzy. W następnych latach na mapie Mare Dambienis pojawiły się nowe nazwy: Kanał Krętego Węza, Płynny Rów, Leśniczówka, Kanał Jacka, Kwadrat, Szlak Praogów do Lubczy i inne. Legenda ta trwa nadal, a kot Umbriga docekal się nawet swego pomnika w Alei Żeglarzy.

WZWIĄŻcie: PRZESPAWALICIE SIĘ BULWARIEM PIASTOWSKIM I ZNAJDUJcie TAM MOZAIKĘ MARE DAMBIENIS. NA MOZAICE MARE DAMBIENIS, NA WIDZIECIE GÓR TO MOŻE ZNAJDUJcie RÓWNIŻ WIELOBARWA, MEDUZY, SREBRNY I HERB SZCZECINA Z GRYPEM?

Przypominający zamek gmach Izby Celnej powstał na początku XX w., w miejscu wcześniejszej siedziby. Wśród rzędów na elewacji znajdziecie nad naryżnymi oknami pierwszego piętra przedstawicieli czterech stron świata, symbolizujących globalny zasięg żegluga: Indiantina, Azjaty, Afrykanina i Europejczyka.

..... Ciekawostka .....
Jeśli poczujesz zapach czekolady, to dzięki znajdującej się na wyspie fabryce czekolady „Gryf”. Pierwsza taka fabryka nazywała się Odoro i do tej nazwy nawiązuje dziś manufaktura Odoro, która produkuje pralinki właśnie z czekolady z tej fabryki.

Idąc dalej nabrzeżem miniecie kolejne pomniki żeglarzy i podstawowe przyrządy nawigacyjne: m.in. chronometr, kwadrant, kompas i astrolabium. A może znajdziecie czas na wycieczkę stateczkiem białej floty? Zdecydowanie warto! Jeśli akurat nie odbywa rejsu szkoleniowego, to na nabrzeżu zobaczycie zacumowany statek szkoleniowy Akademii Morskiej – NAWIGATOR XXI. Na nim uczą się żeglowania studenci i studenci tej morskiej uczelni. Jeśli spodoba Wam się nasza żeglarska przygoda i pokochać statki, być może kiedyś wrócić do Szczecina na morskie studia?

Już z dala Wasz wzrok mogły przyciągnąć majestatyczne Wały Chrobrego. Tam od strony wody stoją dwie imponujące kolumny symbolizujące nadmorskie latarnie, są to siostry bliźniaczki – północna i południowa latarnie boga mór – Posejdana.

To tu przybyłoby do nabrzeża wielkie statki pasażerskie i właśnie tu miasto witalo przybyszów. Wytótkowe Szczecina zdobi fontanna, która dzięki specjalnemu oświetleniu wieczorami mieni się kolorami nocy. Popatrzcie w górę! Na ścianie głównego tarasu są wyryte herby pomorskich portów.

WZWIĄŻcie: WSKAZJCIE KIERUNEK, W KTÓRYM PŁYNIE ODRA POKONUJĄC TRASĘ DO MORZA BAŁTYCKIEGO.

Latem do Szczecina często przyplują najpiękniejsze zagłowce z całego świata. Zwykle są to odwiedziny podczas organizowanych na powitanie Dni Morza. Co kilka lat jednak Szczecin staje się metą wielkiego wysiłku na wodzie. Podczas finału regat the Tall Ships Races z Wałów Chrobrego można obserwować dziesiątki jednostek, w tym największe zagłowce świata. Zresztą można je podziwiać nie tylko z zewnątrz, ale też wejść na pokład i poczuć się jak prawdziwy kapitan!

WZWIĄŻcie: POLICZcie HERBY NA GŁÓWNYM TARASIE WAŁÓW CHROBREGO I PODAJCIE NAZWY MIAST. ILE HERBÓW MA NA TARGCU

